

Nr 75.

Uppläst och godkänd i Första kammaren den 7 maj 1913.
» » » i Andra kammaren den 7 maj 1913.

*Riksdagens skrivelse till Konungen, angående tull och skatt å socker
m. m.*

(Bevillningsutskottets betänkande nr 21 och memorial nr 23.)

Till Konungen.

Genom proposition nr 35 av den 31 januari 1913 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att besluta,

dels att tullsatserna å nedannämnda varor skulle från och med den 1 januari 1914 utgöra följande belopp för kilogram, nämligen:

å socker, raffinerat, alla slag, såsom topp-, kandi- och kak- samt krossat eller pulveriserat socker, 10 öre;

å socker, oraffinerat, till färgen icke mörkare än nr 18 av den i världshandeln gällande holländska standard, likaledes 10 öre;

å socker, oraffinerat, till färgen mörkare än samma standardnummer, även om varan inkommer i upplöst eller flytande tillstånd, 7 öre;

å sirap och melass 5 öre;

dels ock att den i § 13 i förordningen med tulltaxa för inkommande varor den 9 juni 1911 under vissa villkor medgivna restitution av tullmedlen vid utförsel sjöledes från stapelstad av raffinerat socker, topp-, kandi- och kak-, vilket tillverkats inom riket av utländskt råämne, skulle utgå från och med den 1 januari 1914 med 7,5 öre för kilogram sådant socker.

Vidare har i en till Riksdagen avlåten proposition, nr 43, likaledes av den 31 januari 1913, Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av det vid förenämnda proposition, nr 35, i utdrag fogade statsrådsprotokollet, föreslagit Riksdagen att antaga följande

Förslag

till

Förordning angående ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning av socker.

1. För allt socker, som inom riket tillverkas eller dit införes, skall, på sätt i denna förordning närmare bestämmes, vid sockrets utlämnande till fritt bruk erläggas skatt med 16 öre för varje kilogram. För det socker, som tillverkas vid de redan anlagda råsockerfabrikerna i Östergötland och Västergötland samt på Öland och utlämnas till fritt bruk antingen omedelbart från samma fabriker eller från raffinaderiet i Lidköping efter där verkställd raffinering, utgår dock skatten under tiden till 1918 års utgång med 13 öre för varje kilogram; ägande Kungl. Maj:t att meddela behöfliga kontrollföreskrifter.

För socker, som till riket införes, skall därjämte erläggas tull enligt tulltaxan.

2. Till socker räknas ej honung, stärkelsesocker (glykos) och maltsocker (maltos) samt ej heller sirap eller melass, i vilka sockerhalten är mindre än sjuttio procent av torrsubstansens vikt.

Sockerhalten utrönes genom direkt polarisation, därest icke kontrollstyrelsen på framställning av tillverkaren förordnar, att sockerhalten skall bestämmas genom fullständigare kemisk analys.

3. För socker, som enligt de föreskrifter, Kungl. Maj:t vill meddela, gjorts till förtäring av människor obrukbart (denaturerats), erlägges ej skatt.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1914.

Sedan 1908 års riksdag beslutat en successiv förhöjning av skatten å socker under åren 1909—1913, under förutsättning att en mot skatteförhöjningen svarande successiv nedsättning av tullen å socker komme till stånd, har sistnämnda tull, som år 1908 uppgick per kilogram till 17 öre för raffinad och därmed likställt slag av råsocker samt 11,75 öre

för annat råsocker, blivit av Riksdagen nedsatt på sådant sätt, att de respektive tullsatserna utgjort under åren 1909—1911 15 och 10 öre, under år 1912 14,5 och 9,5 öre samt från och med ingången av år 1913 utgöra 14 och 9 öre, allt för kilogram räknat.

I ovan först berörda proposition (nr 35) har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit, bland annat, ytterligare nedsättning från och med den 1 januari 1914 av tullsatserna å socker till 10 öre för raffinad och därmed likställt råsocker samt 7 öre för annat råsocker.

De av Eders Kungl. Maj:t nu föreslagna nedsättningarna av tullsatserna å socker hava till syfte att nedbringa marknadspriset å en för befolkningen i vårt land nödvändig konsumtionsartikel. Detta syfte finner Riksdagen vara synnerligen behjärtansvärt.

Eders Kungl. Maj:t har utgått från den förutsättningen, att de i propositionen föreslagna nedsättningarna i tullen på socker skulle kunna genomföras, utan att därmed behövde följa någon minskning i de mellan svenska sockerfabriksaktiebolaget och betodlarna avtalade prisen på betor. Sedan denna proposition avlämnats, hava emellertid förhållanden framkommit, vilka antyda, att svårigheter i detta stycke skulle uppstå, om Eders Kungl. Maj:ts förslag oförändrat bleve av Riksdagen godkänt. Senast gällande avtal mellan svenska sockerfabriksaktiebolaget å ena sidan och Skånes betodlareförening å den andra utgick med år 1912. Enligt vad känt är, hava under senaste tid förhandlingar förts mellan sockerbolaget och nämnda organisation för betodlarna angående nytt avtal. Därvid lärer hava visat sig, att en för båda parterna antaglig uppgörelse icke kunnat åstadkommas annat än under förutsättning av vissa modifikationer i Eders Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag. Riksdagen måste anse det vara av största vikt, icke blott för jordbruket i vidsträckta delar av vårt land utan även i allmänhet för hela vårt ekonomiska liv, att en sådan överenskommelse kommer till stånd, genom vilken dels vitbetsodlingen må kunna utan avbrott bedrivas och dels tillverkningen av socker inom landet må kunna ostört fortgå. Under sådana förhållanden har Riksdagen, utan att ingå på frågan huruvida de av Eders Kungl. Maj:t föreslagna tullsatserna i och för sig kunna anses väl avvägda, funnit sig böra vidtaga vissa jämkningar i Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Dessa jämkningar avse icke den till grund för propositionen liggende principen, att tullsatserna, så långt detta är konstitutionellt möjligt, regleras för viss tid framåt, vilken princip även enligt Riksdagens mening är till gagn ej blott för sockerindustrien, som därigenom kan för denna tid inrätta sig efter sagda reglering, utan även för betod-

larna, som endast på så sätt torde kunna för samma tid vinna trygghet för ett fast pris på betorna.

Vid övervägande av nu framlagda synpunkter har Riksdagen beslutat att för år 1914 fastställa en tullsats för raffinadsocker, som departementschefen, enligt vad hans yttrande till statsrådsprotokollet giver vid handen, varit betänkt på att upptaga såsom sitt förslag, nämligen 11 öre. Häremot torde en sänkning av råsockertullen till 8 öre närmast svara.

Riksdagen vill tillika uttala, att sänkning av tullsatserna å socker bör äga rum under tiden intill utgången av år 1918 enligt följande plan:

	År	1914	1916	1918
Tullsats, öre för kilogram raffinad		11	10,5	10
» » » » råsocker		8	7,5	7

Vad Riksdagen sålunda beslutat och uttalat vilar på den förutsättningen, att — förutom det att nämnda överenskommelse mellan sockerbolaget och betodlarna givetvis till fullo iakttages under den tid, som dessa tullsatser avse — sockerbolaget icke skall genom anordningar i fråga om försäljningen av socker eller på annat sätt av konsumenterna uttaga något av den prisskillnad, som uppkommer genom tullsänkningen. Riksdagen förväntar även, att icke genom bolagets åtgöranden betodlingen må bringas att upphöra inom de områden, från vilka nu betor levereras till nämnda bolags fabriker.

För det socker, som tillverkas vid råsockerfabrikerna i Östergötland och Västergötland samt på Öland och utlämnas till fritt bruk antingen omedelbart från samma fabriker eller från raffinaderiet i Lidköping efter där verkställd raffinering, har Riksdagen för tiden till utgången av år 1918 fastställt en skattesats av 12 öre för kilogram.

Beträffande tullsatsen å sirap och melass har Riksdagen beslutat, att densamma skall från och med den 1 januari 1914 utgöra för kilogram 5 öre.

Riksdagen har sålunda icke kunnat oförändrad bifalla Eders Kungl. Maj:ts proposition, nr 35, angående förändring av tullsatserna å socker och sirap m. m., utan har Riksdagen beslutat,

dels att tullsatserna å nedannämnda varor skola från och med den 1 januari 1914 utgöra följande belopp för kilogram, nämligen:

å socker, raffinerat, alla slag, såsom topp-, kandi- och kak- samt krossat eller pulveriserat socker, 11 öre;

å socker, oraffinerat, till färgen icke mörkare än nr 18 av den i världshandeln gällande holländska standard, likaledes 11 öre;

å socker, oraffinerat, till färgen mörkare än samma standardnummer, även om varan inkommer i upplöst eller flytande tillstånd, 8 öre; å sirap och melass 5 öre;

dels ock att den i § 13 i förordningen med tulltaxa för inkommande varor den 9 juni 1911 under vissa villkor medgivna restitution av tullmedlen vid utförsel sjöledes från stapelstad av raffinerat socker, topp-, kandi- och kak-, vilket tillverkats inom riket av utländskt råämne, skall utgå från och med den 1 januari 1914 med 8,5 öre för kilogram sådant socker.

Icke heller Eders Kungl. Maj:ts proposition nr 43 har Riksdagen kunnat bifalla oförändrad, utan har Riksdagen i stället antagit följande

Förslag

till

Förordning angående ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning av socker.

1. För allt socker, som inom riket tillverkas eller dit införes, skall, på sätt i denna förordning närmare bestämmes, vid sockrets utlämnande till fritt bruk erläggas skatt med 16 öre för varje kilogram. För det socker, som tillverkas vid de redan anlagda råsockerfabrikerna i Östergötland och Västergötland samt på Öland och utlämnas till fritt bruk antingen omedelbart från samma fabriker eller från raffinaderiet i Lidköping efter där verkställd raffinering, utgår dock skatten under tiden till 1918 års utgång med 12 öre för varje kilogram; ägande Kungl. Maj:t att meddela behövlige kontrollföreskrifter.

För socker, som till riket införes, skall därjämte erläggas tull enligt tulltaxan.

2. Till socker räknas ej honung, stärkelsesocker (glykos) och maltsocker (maltos) samt ej heller sirap eller melass, i vilka sockerhalten är mindre än sjuttio procent av torrs substansens vikt.

Sockethalten uttränes genom direkt polarisation, därest icke kontrollstyrelsen på framställning av tillverkaren förordnar, att sockerhalten skall bestämmas genom fullständigare kemisk analys.

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 14 saml. 27 häft. (Nr 73—77). 2

3. För socker, som enligt de föreskrifter, Kungl. Maj:t vill meddela, gjorts till förtäring av människor obrukbart (denaturerats), erlägges ej skatt.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1914.

Stockholm den 7 maj 1913.

Med undersätlig vördnad.
